

Spis treści

Wykaz skrótów	11
Wstęp	13
1. Źródła i zasady prawa pracy (Krzysztof Walczak).....	19
1.1. Wprowadzenie	19
1.2. Filozofia prawa pracy	20
1.3. Podstawowe zasady prawa pracy	21
1.4. Źródła prawa pracy	23
1.5. Konstytucja jako źródło prawa pracy	27
1.6. Źródła prawa powszechnie obowiązujące	27
1.7. Międzynarodowe prawo pracy	29
1.8. Uregulowania przyjęte w ramach Unii Europejskiej	31
1.9. Układy zbiorowe pracy	32
1.10. Regulaminy obowiązujące u pracodawcy	34
1.10.1. Regulamin pracy	34
1.10.2. Regulamin wynagradzania	35
1.10.3. Regulamin Funduszu Świadczeń Socjalnych	35
1.11. Pytania kontrolne	36
1.12. Literatura	36
2. Wybór formy zatrudnienia i charakterystyka stosunku pracy (Andrzej Patulski).....	37
2.1. Wprowadzenie	37
2.2. Elastyczność a stabilizacja – dylematy polityki zatrudnienia	39
2.2.1. Modele elastycznej firmy.....	39
2.2.2. Koncepcja <i>flexicurity</i>	44
2.3. Pojęcie typowych i nietypowych form zatrudnienia	46
2.4. Zatrudnienie niepracownicze i praca nierejestrowana.....	49
2.4.1. Uwagi wstępne.....	49
2.4.2. Zatrudnienie na podstawie umów cywilnoprawnych	50
2.4.3. Kontrakt menedżerski a kontrakt kierowniczy.....	57
2.4.4. Samozatrudnienie	62
2.4.5. Praca nierejestrowana	63
2.5. Mieszane formy zatrudnienia	65
2.5.1. Uwagi wstępne.....	65
2.5.2. Staż i praktyka absolwencka	66
2.5.3. Praca nakładcza	71
2.6. Zatrudnienie pracownicze	73
2.6.1. Uwagi wstępne.....	73
2.6.2. Umowa o pracę	74
2.6.3. Umowa bezterminowa	75

2.6.4.	Umowa terminowa	76
2.6.5.	Praca tymczasowa	77
2.6.6.	Inne formy leasingu pracowników	80
2.6.7.	Telepraca	82
2.6.8.	Zatrudnienie w niepełnym wymiarze czasu pracy (<i>part time</i>)	86
2.6.9.	Powołanie	89
2.6.10.	Mianowanie	91
2.6.11.	Wybór	92
2.6.12.	Spółdzielcza umowa o pracę	93
2.7.	Treść stosunku pracy	93
2.8.	Strony stosunku pracy	94
2.8.1.	Uwagi wstępne	94
2.8.2.	Pojęcie pracownika	95
2.8.3.	Pracownicza zdolność do nawiązania stosunku pracy	97
2.8.4.	Pojęcie pracodawcy	98
2.8.5.	Zdolność pracodawcy do nawiązania stosunku pracy	100
2.9.	Pytania kontrolne	103
2.10.	Literatura	104
3.	Wybór formy zatrudnienia a koszty pracy (Małgorzata Winter)	107
3.1.	Wprowadzenie	107
3.2.	Pojęcie i klasyfikacja kosztów pracy	108
3.3.	Charakterystyka poszczególnych kategorii kosztów pracy	110
3.3.1.	Rodzaj	110
3.3.2.	Wysokość	112
3.3.3.	Zasady ponoszenia	117
3.3.4.	Moment wystąpienia	118
3.3.5.	Aspekt podatkowy	118
3.3.6.	Przychód zatrudnionego	120
3.4.	Koszty pracy dla poszczególnych form zatrudnienia	124
3.4.1.	Zatrudnienie niepracownicze	124
3.4.2.	Mieszane formy zatrudnienia	128
3.4.3.	Zatrudnienie pracownicze	129
3.5.	Optymalizacja kosztów pracy	130
3.6.	Pytania kontrolne	138
3.7.	Literatura	138
4.	Nawiązanie i przekształcenie stosunku pracy (Andrzej Patulski)	139
4.1.	Nawiązanie stosunku pracy	139
4.1.1.	Uwagi wstępne	139
4.1.2.	Czynności poprzedzające nawiązanie stosunku pracy	140
4.1.3.	Zawarcie umowy	141
4.1.4.	Termin nawiązania stosunku pracy	145
4.1.5.	Czas trwania umowy	146
4.2.	Przekształcenie stosunku pracy	158
4.2.1.	Uwagi wstępne	158
4.2.2.	Porozumienie zmieniające	160
4.2.3.	Wypowiedzenie zmieniające	161
4.2.4.	Czasowe powierzenie innej pracy i czasowa zmiana miejsca pracy	164
4.2.5.	Transfer pracowników	167

4.3. Pytania kontrolne (<i>Andrzej Patulski, Grzegorz Orłowski</i>)	173
4.4. Literatura	174
5. Ustanie stosunku pracy	175
5.1. Sposoby rozwiązania umownego stosunku pracy	175
5.1.1. Uwagi wstępne	175
5.1.2. Porozumienie stron	179
5.1.3. Wypowiedzenie	180
5.1.4. Rozwiązanie bez wypowiedzenia	191
5.1.5. Upływ czasu	203
5.1.6. Skuteczność oświadczenia woli	204
5.1.7. Wady oświadczenia woli	206
5.2. Wygaśnięcie stosunku pracy	208
5.3. Grupowe zwolnienia z pracy	210
5.4. Szczególna ochrona trwałości stosunku pracy	214
5.5. Pytania kontrolne	217
5.6. Literatura	218
6. Treść stosunku pracy (<i>Maciej Nałęcz</i>)	219
6.1. Wprowadzenie	219
6.2. Obowiązki wynikające ze stosunku pracy	222
6.2.1. Obowiązki pracodawcy	222
6.2.2. Obowiązki pracownika	225
6.3. Bezpieczeństwo i higiena pracy	228
6.3.1. Obowiązki pracodawcy	228
6.3.2. Prawa i obowiązki pracownika	232
6.4. Pytania kontrolne	233
6.5. Literatura	234
7. Odpowiedzialność porządkowa i materialna pracowników (<i>Władysław Patulski</i>)	235
7.1. Wprowadzenie	235
7.2. Odpowiedzialność porządkowa	236
7.2.1. Dyscyplinowanie pracowników	236
7.2.2. Postępowanie porządkowe a postępowanie dyscyplinarne	238
7.2.3. Kary porządkowe	240
7.2.4. Procedury	242
7.2.5. Zatarcie kary porządkowej	244
7.3. Odpowiedzialność materialna	245
7.3.1. Zakres pracowniczej odpowiedzialności materialnej	245
7.3.2. Przesłanki odpowiedzialności materialnej	246
7.3.3. Odpowiedzialność materialna z winy umyślnej	253
7.3.4. Odpowiedzialność za mienie powierzone	255
7.3.5. Wspólna odpowiedzialność materialna	256
7.3.6. Odpowiedzialność regresowa	259
7.4. Pytania kontrolne	260
7.5. Literatura	261
8. Wynagradzanie pracowników (<i>Krzysztof Walczak</i>)	263
8.1. Wprowadzenie	263
8.2. Ustalenie wynagrodzenia za pracę i innych świadczeń związanych z pracą – obowiązki pracodawców	264

8.2.1. Zasady dokonywania wypłaty wynagrodzenia	267
8.3. Motywacyjne formy wypłaty wynagrodzeń	271
8.4. Premie a nagrody	272
8.5. Świadczenia przysługujące pracownikowi w związku z zakończeniem stosunku pracy	273
8.6. Pytania kontrolne	274
8.7. Literatura	274
9. Czas pracy (Maciej Nałęcz)	277
9.1. Wprowadzenie	277
9.2. Pojęcie czasu pracy	278
9.3. Elementy czasu pracy	282
9.3.1. Wymiar i norma czasu pracy	282
9.3.2. System i rozkład czasu pracy	286
9.3.3. Ewidencjonowanie i rozliczanie czasu pracy	294
9.3.4. Tryb ustalania w zakładzie systemów i rozkładów czasu pracy oraz okresów rozliczeniowych.....	296
9.4. Praca w godzinach nadliczbowych	297
9.4.1. Pojęcie pracy w godzinach nadliczbowych	297
9.4.2. Dopuszczalność pracy w godzinach nadliczbowych	300
9.4.3. Sposoby rekompensowania pracy w godzinach nadliczbowych	302
9.4.4. Praca nadliczbowa kadry zarządzającej	304
9.5. Praca w nocy	305
9.6. Praca w dni wolne	306
9.6.1. Praca w niedziele i święta	306
9.6.2. Praca w dni wolne od pracy wynikające z zasady przeciętnie pięciodniowego tygodnia pracy	308
9.7. Uelastycznianie regulacji czasu pracy	309
9.8. Pytania kontrolne	311
9.9. Literatura	311
10.1. Wprowadzenie	313
10. Urlopy pracownicze (Maciej Nałęcz)	313
10.2. Urlop wypoczynkowy	314
10.2.1. Nabycie prawa i wymiar urlopu	315
10.2.2. Udzielanie i wykorzystywanie urlopu	320
10.2.3. Wynagrodzenie za okres urlopu	324
10.2.4. Ekwiwalent pieniężny za urlop	325
10.3. Urlop bezpłatny	326
10.4. Urlop okolicznościowy	328
10.5. Pytania kontrolne	330
10.6. Literatura	330
11. Zasady zatrudniania i ochrona wybranych kategorii pracowników (Piotr Wojciechowski).....	333
11.1. Wprowadzenie	333
11.2. Zatrudnianie pracowników młodocianych.....	334
11.2.1. Pojęcie młodocianego w Kodeksie pracy.....	334
11.2.2. Zatrudnienie młodocianego w celu przygotowania zawodowego	335
11.2.3. Zatrudnianie młodocianego w innym celu niż przygotowanie zawodowe przy tzw. pracach lekkich	336

11.2.4. Weryfikacja zdrowia pracowników młodocianych	336
11.2.5. Czas pracy i nauki pracownika młodocianego.....	337
11.2.6. Zakaz pracy w godzinach nadliczbowych oraz w porze nocnej	337
11.2.7. Urlop wypoczynkowy	338
11.3. Uprawnienia pracownicze związane z rodzicielstwem	338
11.3.1. Ochrona pracownicy przed rozwiązaniem umowy o pracę w okresie ciąży lub urlopu macierzyńskiego	338
11.3.2. Zasady zatrudniania pracownic w okresie ciąży	339
11.3.3. Zasady udzielania urlopów związanych z rodzicielstwem.....	340
11.3.4. Urlop macierzyński.....	341
11.3.5. Urlop rodzicielski	343
11.3.6. Urlop ojcowski	344
11.3.7. Gwarancja powrotu do pracy po urlopie macierzyńskim, rodzicielskim oraz ojcowskim.....	345
11.3.8. Urlop wychowawczy	345
11.3.9. Inne uprawnienia związane z rodzicielstwem	346
11.4. Zasady zatrudniania pracowników niepełnosprawnych	347
11.4.1. Czas pracy pracowników niepełnosprawnych	347
11.4.2. Zasady wynagradzania pracowników niepełnosprawnych	347
11.4.3. Dodatkowy urlop wypoczynkowy i płatne zwolnienia od pracy dla pracowników niepełnosprawnych	348
11.5. Zasady zatrudniania polskich pracowników za granicą.....	348
11.5.1. Prawo właściwe w razie wykonywania pracy przez polskich pracowników za granicą.....	348
11.6. Zasady zatrudniania cudzoziemców w Polsce	350
11.7. Zasady czasowego delegowania pracowników w ramach świadczenia usług	351
11.8. Pytania kontrolne	352
11.9. Literatura	353
12. Zbiorowe prawo pracy (Grzegorz Orłowski).....	355
12.1. Wprowadzenie	355
12.2. Status prawny związków zawodowych	356
12.2.1. Podstawy prawne działalności związków zawodowych	356
12.2.2. Tworzenie związków zawodowych	358
12.2.3. Uprawnienia związków zawodowych	360
12.3. Status prawny organizacji pracodawców	363
12.4. Spory zbiorowe	365
12.5. Rady pracowników	369
12.5.1. Pracodawcy, u których mogą działać rady pracowników	370
12.5.2. Tryb i zasady powoływania rady pracowników	372
12.5.3. Skład i kadencja rady pracowników oraz szczególne uprawnienia pracownicze jej członków	375
12.5.4. Uprawnienia rady pracowników	376
12.6. Inne formy pozazwiązkowych przedstawicielstw pracowniczych	379
12.7. Pytania kontrolne	381
12.8. Literatura	382
Autorzy	383
Indeks	385